

#TIETOKIRI

Valtion yhteisten tietojen kokoaminen analysointi- ja raportointitoiminnan käyttöön

Infotilaisuudet turvallisuussektorille 23.6.2021 ja 17.8.2021
Eeva Penttilä ja Denis Galkin, Valtiokonttori

Infotilaisuuden ohjelma

- Valtion yhteisten tietojen kokoaminen analysointi- ja raportointitoiminnan käyttöön
- Tietojen käsittelyn periaatteet (mm. salassa pidettävät ja turvaluokitellut tiedot)
- Seuraavat askeleet

#Tietokiri

Julkishallinto tietojohdamisen edelläkävijäksi

Analysoitua tietoa, parempia päätöksiä ja avointa johtamisen kulttuuria

Kootaan valtiokonsernin **yhteisiä tietovarantoja** ja tarjotaan organisaatioille **analysointipalveluja** ja **visualisoitua tietoa**.

” *Meillä on valtavasti tietoa.
Miksi emme käyttäisi sitä?*

#Tietokiri-palvelut

• Raportointipalvelut

- Julkinen raportointi
 - Tutkihallintoa.fi
 - Tutkikuntia.fi
 - Tutkihankintoja.fi
 - Tutkibudjettia.fi
- Hallinnon sisäinen raportointi
 - Perusjärjestelmien raportointi
 - Hankintapulssi, Hankintatutka ja Hankintaluotsi (Hansel)

• Tietopalvelut

- Kuntatalouden tietopalvelu
- Valtion yhteisten palveluiden tietopalvelu (sis. raportointirajapinnat)

• Analysointipalvelut

- Valtioneuvoston konsernin strateginen johtaminen ja kehittäminen (Valtiokonttori)
- Virastojen talous- ja henkilöstöhallinto (Palkeet)
- Julkishallinnon hankinnat (Hansel)
- Virastojen tilahallinto (Senaatti)

• Tietojohtamisen kehittäminen

- Johtamisen kehittäminen (VM, konsernipalvelutuottajat)
- Koulutuspalvelut (Haus)
- Palvelumuotoilu (Haus)

• Palvelukehitys

- Mm. erilaiset tilannekuvapalvelut

Lakiperusteet

- Tiedonhallintalaki voimaan 1.1.2020
 - mm. tiedonhallinnan järjestäminen, kuvaaminen, tietovarantojen yhteentoimivuus, tekniset rajapinnat ja tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle
- Palkeita ja Valtiokonttoria koskeviin lakeihin muutos 1.9.2020 alkaen
 - tehtäväksi analysointi- ja raportointipalveluiden tuottaminen
 - tiedonsaantioikeus valtion virastoja ja laitoksia koskeviin toiminnan ja talouden tietoihin

Palkeet

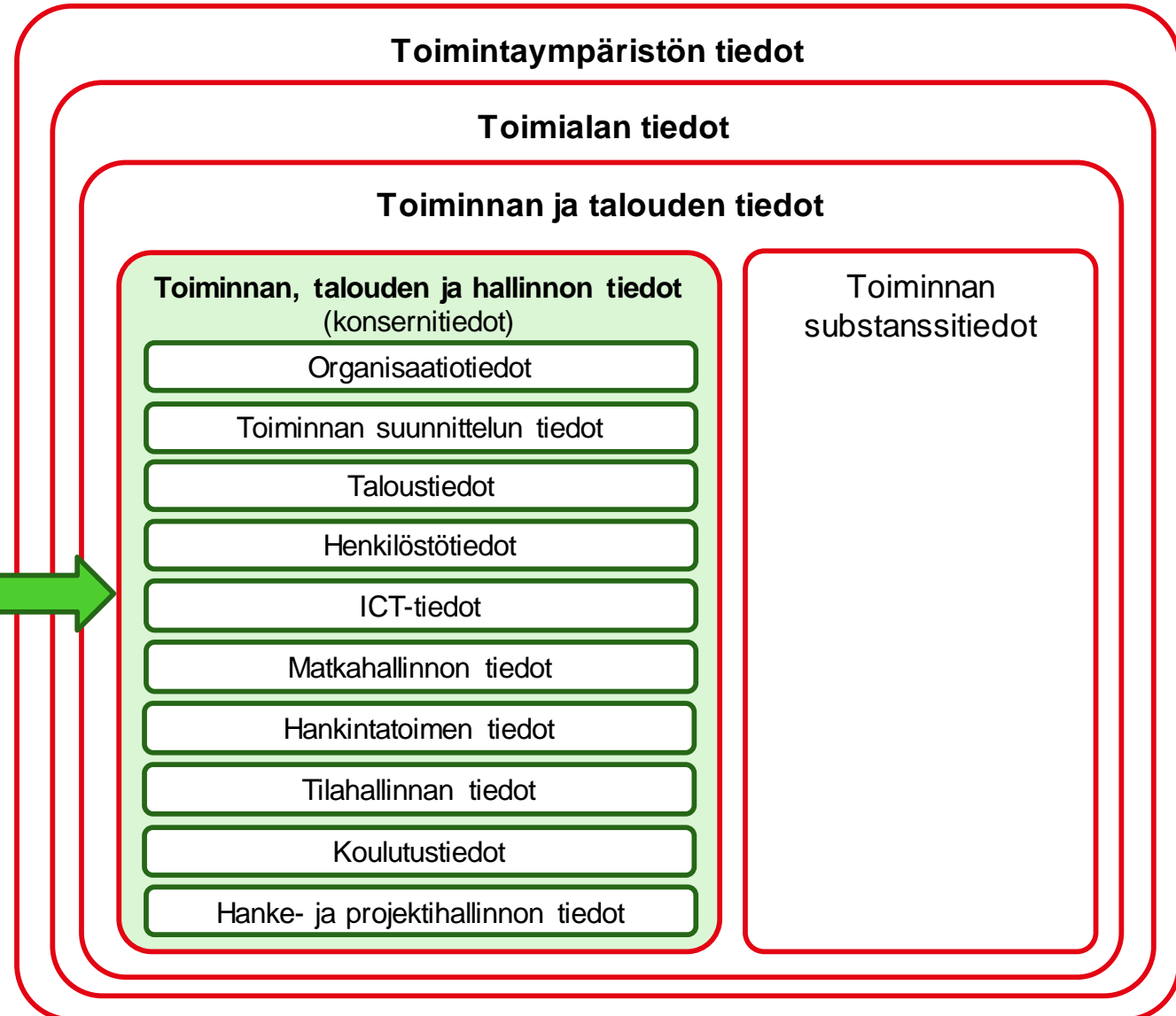
tuottaa lakisäätteisiä
analysointi- ja
raportointipalveluita
asiakkailleen, kuten
virastoille ja laitoksille.

Valtiokonttori

tuottaa lakisäätteisiä
analysointi- ja
raportointipalveluita
valtioneuvostolle.

Valtion yhteiset tiedot ja yhteiset palveluntuottajat

Yhteiset tiedot (konsernitiedot) = valtion omaa toimintaa koskevat tiedot (eivät sisällä yritysten tai kansalaisten tietoja)

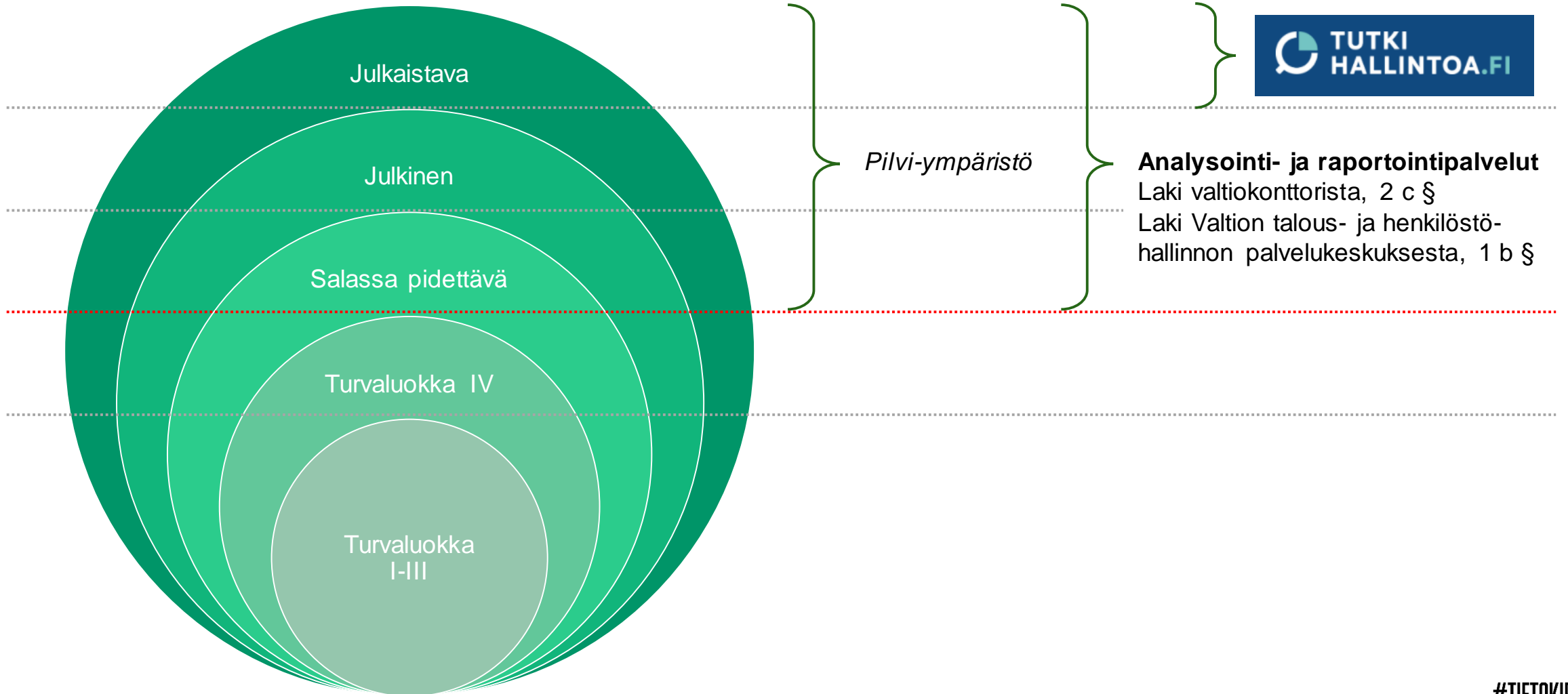
Tietojen käsittelyn toimintamalli

Salassa pidettävät ja turvaluokitellut tiedot
Valtiokonttorin ja Palkeiden analysointi- ja
raportointipalveluissa

Salassa pidettävä ja turvaluokiteltu tieto analysointi- ja raportointipalveluissa

- Valtiokonttorilla ja Palkeilla on oikeus saada maksutta ja **salassapitosäännösten estämättä** analysointi- ja raportointipalvelutehtävän hoitamiseksi välttämättömät valtionhallinnon toimintaa ja taloutta koskevat tiedot julkisuuslain mukaan toimivaltaiselta viranomaiselta
- Poikkeuksena **julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 2, 5 ja 7–11 kohdan** mukaisia tietoja ei kuitenkaan luovuteta.
- Tiedonhallintalain 18 §:n mukaan **turvallisuusluokiteltua tietoa voi olla vain julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 2, 5 tai 7-11 kohdan mukaisesti salassa pidettävät tiedot.**
- Summa summarum: Valtiokonttorille ja Palkeille **ei saa luovuttaa turvallisuusluokiteltua tietoa** analysointi- ja raportointipalvelutehtävää varten

Analysointi- ja raportointipalveluissa käsiteltävät tiedot

Analysointi- ja raportointipalvelut ja pilviturvallisuuskriteerit*

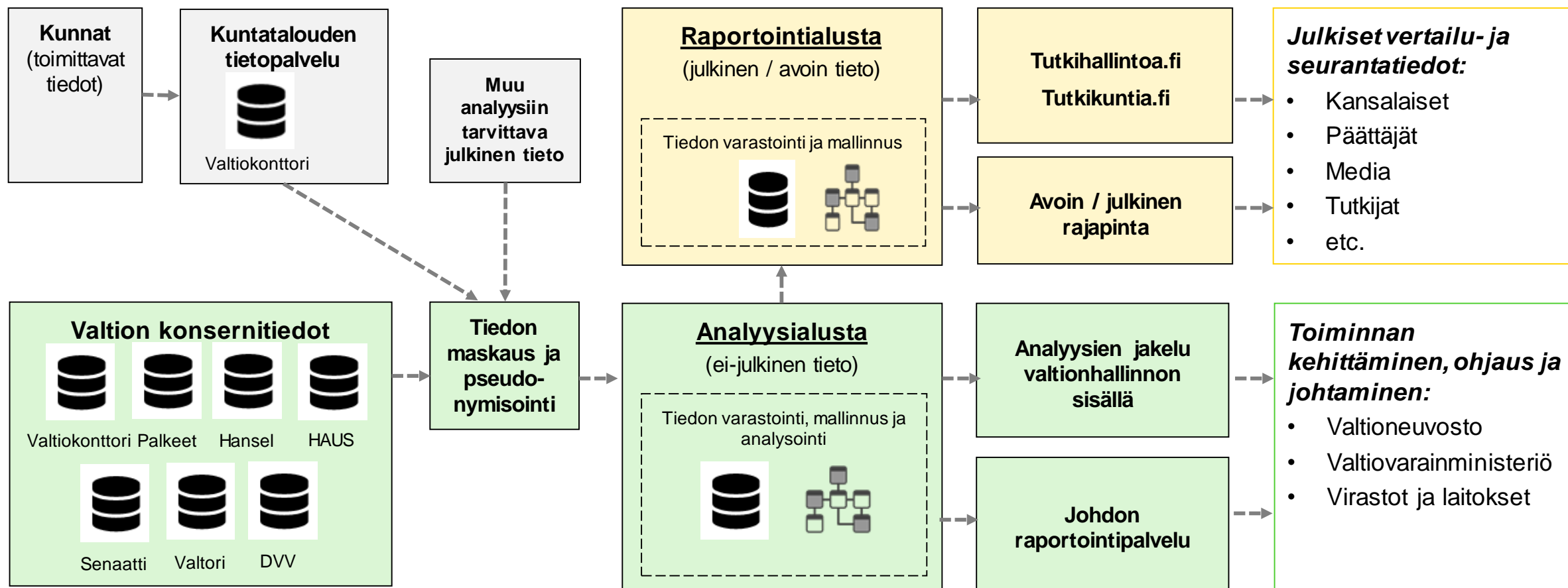
Tietotyyppi	Pilvipalvelu- tyyppi	Fyysinen sijainti	Palvelun- tarjoaja	Lisätietoja
Julkinen	Ei rajoitteita	Ei rajoitteita	Ei rajoitteita	Soveltuvien suojausten arvioinnissa painotus riittävän eheyden ja saatavuuden varmistamisessa.
Salassa pidettävä	Ei rajoitteita	Ei rajoitteita	Ei rajoitteita	Mikäli ei sisällä henkilötietoja. Mikäli sisältää, vertaa riviin "Henkilötieto" alla. Tulee myös huomioida, että tiedonhallintalain (906/2019) 13 § edellyttää riskien tunnistamista ja suojausten mitoittamista riskienarvioinnin mukaisesti. Viranomaisen riskienarvioinnin tulokset voivatkin edellyttää kattavampia suojaus- tai rajoituksia, kuin mihin PiTuKri:ssä otetaan kantaa.
Henkilötieto	Ei rajoitteita	Tietosuojasääntelyn mahdollistamat alueet, usein esim. EU/ETA	Ei rajoitteita, ellei kyseisiin henkilö-tietoihin liittyvän riskienarvioinnin perusteella rajoituksia	Palvelukokonaisuuden tulee täyttää henkilötietojen suojaamiseen liittyvä erityislainsäädäntö. Henkilötietojen käsittely edellyttää tietojen luonteen perusteella tehtävää riskiarviointia, mistä voi seurata rajoitteita myös tietojen fyysisen sijainnin, tietojen hallinnoinnin ja palveluntarjoajan valintaan.
Varautumisen näkökulmasta suojattavat tiedot	Ei rajoitteita	Suomi	Kansallinen viranomainen/ julkinen toimija/ yritys	Tietoon kohdistuu tarve olla käytettävissä myös poikkeavissa olosuhteissa (varautuminen). Tiedon hallinnoinnin oltava mahdollista tilanteessa, jossa yhteiskunnan verkkoyhteydet on rajoitettu Suomen maantieteellisten rajojen sisäpuolelle. Palveluntarjoajan luotettavuus voidaan selvittää (esimerkiksi kansallisen yritysturvallisuusselvityksen osana).
TL IV	Ei rajoitteita	Suomi	Kansallinen viranomainen/ julkinen toimija/ yritys	Tietoon ei saa olla suoraa tai epäsuoraa pääsyä muiden valtioiden viranomaisilla. Fyysinen sijaintirajaus kattaa myös hallinnointi-, varmistus- ja muut ylläpitokorjaukset. Palveluntarjoajan luotettavuus voidaan selvittää (esimerkiksi kansallisen yritysturvallisuusselvityksen osana).

Analysointi- ja raportointipalvelut
Laki valtiokonttorista, 2 c §
Laki Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta, 1 b §

* Pilvipalveluiden turvallisuuden arviointikriteeristö (PiTuKri). Traficom:n julkaisu 13/2020 https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/sites/default/files/media/file/Pilvipalveluiden_turvallisuuden_arviointikriteeristo_PiTuKri_v1_1.pdf

Tietojen käsittely ja hyödyntäminen

■ = julkinen / avoin tieto
■ = ei-julkinen tieto

Yhteenveto

- Valtiokonttori lain (2 c §) ja Palkeet lain (1 b §) mukainen analysointi- ja raportointipalvelutehtävä mahdollistaa tiedonsaannin **salassapitosäännösten estämättä**
- Tehtävä **ei mahdollista turvaluokitellun tiedon** vastaanottamista
- Muut, kuin salassa pidettävät turvaluokitellut tiedot, eivät voi kasautumisvaikutuksenkaan kautta muodostaa uutta turvaluokiteltua tietoa
- Tehtävän tiedonsaantioikeuden mukaisin tietoja **voidaan käsitellä** voimassa olevien kriteerien* mukaisesti **pilviympäristössä**

Lähteet

- Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (9.8.2019/906), 18 §
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190906>
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621), 24 § 1 kohta 2, 5 ja 7–11
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>
- Laki valtiokonttorista (15.2.1991/305), 2 c § <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1991/19910305>
- Laki Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta (8.2.2019/179), 1 b §
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190179>
- Pilvipalveluiden turvallisuuden arviointikriteeristö (PiTuKri). Traficom in julkaisu ja 13/2020.
https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/sites/default/files/media/file/Pilvipalveluiden_turvallisuuden_arviointikriteeristo_PiTuKri_v1_1.pdf

Mitä seuraavaksi?

#TIETOKIRI

Eteneminen jokaisen tietosisällön osalta

Tietojen luovutus ei koske eduskunnan tai sen alaisten virastojen tietoja
→ vain julkiset tiedot tietopalustalle

SUUNNITTELU

- tietosisällön määrittely, rajaukset
- arkkitehtuuri
- tietosuoja
- aikataulu

TIETOMALLI

Tietomallien kuvaaminen, läpikäynti tietosuojavastaavien kanssa, tietomallien julkaisu

VIRASTOJEN KOMMENTIT

Tietomallien esittely webinaareissa, virastojen kommentointi

MUUTOKSET

Virastojen kommenttien läpikäynti, mahdolliset muutokset

TEKNINEN TOTEUTUS

- tiedon poiminta
- liittymät
- tiedon maskaus / anonymisointi

TIETO KÄYTTÖÖN

Tieto analyytikoiden käytettävissä tietopalustalla

Turvallisuussektorin ulkopuolisten tietojen alustava aikataulu

 Määrittely / kommentointi

 Toteutus/ testaus

TIETOKIRI: valtion yhteisten tietojen integrointi	2021								2022
	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	
Senaatti	Tilahallinta	Tilahallinta (1. erä)		Tilahallinta (2. erä)					
DVV	Hanketiedot	Hanketiedot							
Palkeet	Talouden seuranta	Talouden seuranta							Handin lisätarpeet?
	Työaikatapahtumat				Työaikatapahtumat				Osaamisen hallinta
	Henkilöstötiedot					Henkilöstötiedot			Rekrytointi
					Työtyytyväisyys		Työtyytyväisyys		
					Matka- ja kuluhallinta		Matka- ja kuluhallinta		
					Maksuliike		Maksuliike		
					Ostolaskut		Ostolaskut		
Hansel	Hankintailmoitukset			Hankintailmoitukset					
				Kilpailutukset		Kilpailutukset			
				Yhteishankinnat		Yhteishankinnat			
HAUS				eOppiva		eOppiva			
						Loput koulutustiedot	Loput koulutustiedot		
Valtori	Asiakasraportoinnin tiedot					Osa tiedoista toteutukseen?			
MML						Kiinteistörekisteri, paikkatiedot		Kiinteistörekisteri, paikkatiedot	

Turvallisuussektorin valtion yhteisten tietalueiden määrittely, ehdotus etenemisestä

- Jokaista jo määriteltyä tietoaletta tarkastellaan uudelleen turvallisuussektorin näkökulmasta yhdessä yhteisten palveluntuottajien kanssa
 - Pyritään tunnistamaan suojattavat ja luokitellut tiedot, jotta ne voidaan rajata tiedonsiirtojen ulkopuolelle
 - Tehdään turvallisuussektorin organisaatioille ehdotus tietojen rajauksesta
 - Tarvitaan turvallisuussektorin organisaatioita kommentoimaan
- Turvallisuussektorin tietoja tuotaisiin alustavan suunnitelman mukaan yhteiselle tietoaletalle aikaisintaan vuoden 2022 puolella.

Avoimia kysymyksiä:

- Turvallisuussektorin tietoturvapäälliköistä tms. koostuva yhteistyöryhmä?
 - Kesäkuun infon jälkeen lähetimme ministeriöille pyynnön nimetä oman hallinnonalansa turvallisuussektorin edustajat yhteistyöryhmään 23.8. mennessä.
- Mitä muuta tulisi mielestänne huomioida tietojen määrittelyssä?

Tietoalueiden kommentointi

Tutkihallintoa.fi-sivustolla

- webinaariaikataulut,
- materiaalit ja
- tietosisältöjen kommentointi

→ tutkihallintoa.fi/valtio/valtion-yhteisten-tietoalueiden-tietosisallot

Kiitos!

Tutustu:

tietokiri.fi/valtior-yhteiset-tiedot-kayttoon/

Tilaa Tietokirin uutiskirje:

tietokiri.fi/tilaa-uutiskirje/

Ota yhteyttä:

Denis Galkin, Valtiokonttori

denis.galkin@valtiokonttori.fi

Eeva Penttilä, Valtiokonttori

eeva.penttila@valtiokonttori.fi

Heikki Asikainen, Palkeet

heikki.asikainen@palkeet.fi